

Nr 79.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1936 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning med förslag till dels avlönings- och pensionsstat för riksbanken, dels ock viss ändring av tjänsteförteckningen för riksbanken.

I sitt den 4 juni 1935 dagtecknade utlåtande, nr 85, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning med förslag till vissa ändringar i staten för riksbanken anförde bankoutskottet bland annat, att utskottet vid granskningen av fullmäktiges ifrågavarande förslag uppmärksammat, att uppställningen av avlöningsstaten för riksbanken i vissa avseenden avveke från den inom statsförvaltningen i övrigt tillämpade. Bland annat saknades i staten anslagsposter för provisoriskt dyrortstillägg och dyrtidstillägg. Utskottet uttalade såsom önskvärt, att staten underkastades en överarbetning i syfte att densamma till såväl innehåll som form bringades i närmare överensstämmelse med staterna för statens övriga verk. Utskottet förväntade, att fullmäktige till 1936 års bankoutskott inkomme med förslag härom.

Med skrivelse till bankoutskottet den 22 maj 1936 hava *fullmäktige i riksbanken* — under erinran om utskottets förenämnda uttalande — överlämnat skrivelsen bifogade förslag till *dels* ny avlönings- och pensionsstat för riksbanken, *dels ock* viss formell ändring av tjänsteförteckningen för riksbanken.

Beträffande förslaget till avlönings- och pensionsstat anförä fullmäktige huvudsakligen följande.

Förslaget till avlönings- och pensionsstat är uppställt i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas angivna i 1935 års statsverksproposition. (Utgifterna, sid. 9 och följande.) Beträffande beräkningen av de särskilda posterna i staten få fullmäktige anförä följande.

Staten har uppdelats i tre huvudgrupper, nämligen

- I. Avlöningar,
- II. Pensioner m. m. samt
- III. Dyrtidstillägg.

Den första av dessa grupper har indelats, på sätt framgår av det följande, i sex underavdelningar.

I. A v l ö n i n g a r.

a) *Arvoden till fullmäktige, direktionsledamöterna samt inspektörerna för sedeltryckeriet och för pappersbruket, förslagsvis 152 460 kronor.*

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 8 saml. Nr 79—80.

Förslaget överensstämmer beträffande denna post med den nuvarande staten. Den enda icke maximerade delposten häri utgöres av arvoden till suppleanter för fullmäktige och till vikarier för deputerade. Dessa arvoden hava liksom tidigare upptagits till 9 000 kronor.

h) *Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat*, förslagsvis 2 800 000 kronor.

En uträkning efter antalet tjänster i varje lönegrad enligt tjänsteförteckningen, inberäknat de förordnandetjänster, som omförmälas i 5 § avlöningsreglementet, samt grundad på tjänstemännens nuvarande placering i dyrtidsgrupp och på högsta ifrågakommande löneklass, giver till resultat ett medelsbehov för nettolöner av omkring kr. 2 567 500

Härtill böra läggas följande poster:

kallortstillägg	kr.	1 500	
läkarvård jämte läkemedel m. m.	»	1 000	
felräkningspengar	»	43 000	
begravningshjälp	»	2 000	
avlöning under vikariat å ordinarie tjänst	»	185 000	» 232 500
			kr. 2 800 000

Från »avlöningar till ordinarie tjänstemän» hava hittills bestritts jämväl nedanstående utgiftsposter: flyttningkostnader, vilka torde böra föras på omkostnader, samt kostnader för uniformsbeklädnad och vissa arvoden och premier, vilka samtliga omförmälas i punkterna 5 och 6 i »särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet». Dessa upptagas nedan under grupp I f): »Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän.»

c) *Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat m. m.*, förslagsvis 27 000 kronor.

På övergångsstat äro för närvarande förda följande tjänster:

1 tjänst såsom bankosekreterare och ombudsman, nettolön omkring	kr.	11 500
3 tjänster såsom kameralbiträden, nettolön tillhopa omkring	»	9 700
vartill bör läggas		
avlöning under vikariat å bankosekreteraretjänsten	»	400
		kr. 21 600

Härtill komma följande poster:

Personliga lönetillägg (enligt punkt 7 tillämpningsbestämmelserna) till föreståndare för sedeltryckeriet E. Lagrelius och förvaltaren vid pappersbruket C. A. Wallentin, för vardera 2 000 kronor eller tillhopa	»	4 000
Löneförmåner till skolläraren E. R. Castegren, Tumba (punkt 8 tillämpningsbestämmelserna)	»	800
Personligt lönetillägg till bankvaktmästaren G. A. Hansson, Göteborg (punkt 10 tillämpningsbestämmelserna)	»	100
Läkarvård och läkemedel till den 1 juli 1935 anställda tjänstemän vid sedeltryckeriet och pappersbruket, vilka äga erhålla läkarvård och läkemedel på riksbankens bekostnad	»	500
		kr. 27 000

d) *Arvoden till vissa styrelseledamöter vid avdelningskontoren m. fl.*, 110 700 kronor.

Denna post sammansättes på följande sätt.

Arvoden å 2 500 kronor till sex styrelseledamöter vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt å 1 800 kronor till fyrtiosex styrelseledamöter vid övriga avdelningskontor kr. 97 800

Arvoden till suppleanter för sistnämnda fyrtiosex styrelseledamöter under dem tillkommande semester » 6 900

Arvoden till ombudsmännen vid kontoren i

Göteborg	kr. 3 200	
Malmö	» 2 000	
Luleå	» 800	» 6 000
		kr. 110 700

Förenämnda belopp 6 900 kronor har hittills icke varit upptaget i staten. I övrigt överensstämmer förslaget med vad som nu gäller.

e) *Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal*, förslagsvis 215 000 kronor.

I ovannämnda bilaga till statsverkspropositionen framhöll chefen för finansdepartementet, att en uppdelning av nu förevarande anslagspost i allmänhet borde ske i två delposter, nämligen dels en begränsad post till grundavlöningar m. m., dels ock en förslagsvis beräknad post till avlöningsförhöjningar m. m. I vissa fall hade det emellertid icke varit möjligt att anvisa medel till avlöning åt icke-ordinarie personal under en av riksdagen maximerad anslagspost. Detta gällde särskilt verk och inrättningar, vilkas personalbestånd växlande efter rörelsens omfattning. I dylika fall hade båda delposterna betecknats såsom förslagsvis beräknade eller ock hade hela anslagsposten upptagits i staten förslagsvis utan uppdelning på delposter. I sistnämnda fall förutsattes, att bestämmelse i regel komme att meddelas därom, att grundavlöningspostens respektive hela anslagspostens belopp ej finge överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

Det torde vara uppenbart, att riksbankens uppsättning av icke-ordinarie personal måste i hög grad växla efter rörelsens omfattning. Att helt eller delvis maximera det totala avlöningsbeloppet till sådan personal synes därför icke böra ifrågasättas. Fullmäktige få erinra, att i det bokslutsammandrag, som för varje år överlämnas till bankoutskottet, uppgift lämnas angående, bland annat, nu ifrågavarande löneutgifter.

Såsom avlöning till icke-ordinarie personal torde icke vidare böra föras vare sig flyttningsersättning eller rese- och traktamentsersättningar till sådan personal. Dylika utgifter torde i stället böra hänföras till omkostnader. Ej heller bör vidare till ifrågavarande post i avlöningsstaten hänföras avlöning till icke-ordinarie tjänsteman under dennes vikariat å ordinarie tjänst. Sådan avlöning har ovan upptagits under anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat.

Vid postens beräkning böra även medtagas avlöningar till de icke-ordinarie tjänstemännen vid sedeltryckeriet och pappersbruket.

En approximativ beräkning enligt nu angivna principer ger till resultat en sammanlagd utgift, räknat i nettolöner, av 215 000 kronor.

f) *Särskilda löneförmåner m. m. till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän*, förslagsvis 118 000 kronor.

Under denna rubrik hava sammanförts följande poster.

Provisoriskt dyrortstillägg	kr.	77 600
Arvoden för postbefordran och inkasseringar m. m. (punkt 5 tillämpningsbestämmelserna)	»	7 000
Arvoden enligt punkt 6 tillämpningsbestämmelserna	»	10 000
Uniformsbeklädnad	»	17 000
Arvoden till tjänstemän, vilka verkställa särskild undersökning vid avdelningskontor	»	5 800
		Kr. 117 400

Denna summa har ovan avrundats till 118 000 kronor.

Fullmäktige äro för närvarande bemyndigade att såsom bidrag till utländska studieresor för riksbankens tjänstemän disponera ett belopp av 4 000 kronor för år. Detta belopp synes böra hänföras till omkostnader.

II. Pensioner m. m.

a) *Pensioner till förutvarande tjänstemän*, förslagsvis 160 000 kronor.

Till sådana pensioner hava under de tre sistförflutna åren åtgått omkring 255 000 kronor för år. Enligt verkställd försäkringsteknisk utredning skulle pensionsfonden härav kunna bära omkring 96 000 kronor. Återstoden, omkring 160 000 kronor, har upptagits såsom utgiftspost under förevarande rubrik.

b) *Avsättning till riksbankens pensionsfond*, 83 000 kronor.

Avsättningen har beräknats sålunda:

direktionsledamöter	kr.	2 040
ordinarie tjänstemän	»	73 440
extra ordinarie tjänstemän	»	7 491

Kr. 82 971

Denna summa har ovan avrundats till 83 000 kronor.

I beloppet har även inräknats avsättning för tjänstemännen vid sedeltryckeriet och pappersbruket.

c) *Understöd till änke- och pupillkassan vid riksbankens avdelningskontor och pappersbruk*, 18 000 kronor.

III. Dyr tids tillägg.

Denna post beräknas till förslagsvis 381 000 kronor.

Beräkningen av posten har skett på grundval av ett indextal av 158. Hän-syn har givetvis även i detta fall tagits till tjänstemännen vid sedeltryckeriet och pappersbruket.

Det förslag till avlönings- och pensionsstat, för vilket sålunda i huvudsak redogjorts, företer givetvis stora avvikelser i jämförelse med den stat, som nu gäller. Den sistnämnda innefattar exempelvis icke de stora utgiftsposterna dyrtidstillägg och dyrortstillägg, vilka införts i förslaget till ny stat. Vidare har posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, såsom ovan berörts, i statförslaget beräknats enligt helt andra principer än hittills tillämpats. Härigenom har en betydande ökning av denna utgiftspost inträtt, vilken emellertid icke är reell utan endast av budgetteknisk natur.

I fråga om tjänsteförteckningen hava fullmäktige erinrat att i nu gällande tjänsteförteckning funnes upptagna fyra avdelningsföreståndare med arvode enligt 5 § i reglementet. Dessa tjänstemän, vilka var och en förestode en direktionsavdelning, vore regelmässigt föredragande hos direktionen. De åtnjöte var och en ett årligt arvode av 12 000 kronor. Det syntes fullmäktige lämpligt, att dessa tjänstemän erhöles en mera praktisk titel än benämningen »avdelningsföreståndare». Fullmäktige hade därvid stannat för titeln »bankråd», som med hänsyn till praxis i statsförvaltningen syntes tämligen väl motsvara den ställning, ifrågavarande tjänstemän innehade.

Åberopande vad sålunda anförts hava fullmäktige hemställt, att bankoutskottet måtte föreslå riksdagen att godkänna vid skrivelsen fogade förslag till dels avlönings- och pensionsstat för riksbanken, dels ock ändring av tjänsteförteckningen för riksbanken.

Slutligen hava fullmäktige framhållit, att med hänsyn till att riksbankens räkenskaper fördes för kalenderår syntes avlönings- och pensionsstaten böra tillämpas från och med år 1937, varemot ändringen av tjänsteförteckningen torde böra omedelbart träda i kraft.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det av fullmäktige framlagda förslaget till avlönings- och pensionsstat för riksbanken och får därför tillstyrka, att riksdagen godkänner detsamma. *Utskottet.*

Vidkommande härefter fullmäktiges förslag att föreståndarna för direktionsavdelningarna i riksbanken skulle benämnas bankråd har utskottet funnit sig böra biträda detsamma. I detta sammanhang vill utskottet framhålla, att det syntes utskottet böra tagas under övervägande av fullmäktige, huruvida det icke skulle vara lämpligt, att även titlarna för andra tjänstemän i riksbanken än de nyssnämnda borde ändras, så att de bleve mera praktiska och komme att bättre motsvara tjänstemännens ställning.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må

A) godkänna följande avlönings- och pensionsstat för riksbanken, att tillämpas tills vidare från och med år 1937:

Avlönings- och pensionsstat.

I. A v l ö n i n g a r.

1. Arvoden till fullmäktige, direktionsledamöterna samt inspektörerna för sedeltryckeriet och för pappers bruket.

Till envar av sju fullmäktige, arvode à 7 000 kronor	kr.	49 000	
Därutöver utgå följande arvoden: till fullmäktig, som tillika är ord- förande	»	1 500	
till fullmäktig, som tillika är förste deputerad och riksbankschef (di- rektionsledamot)	»	36 000	
till fullmäktig, som tillika är vice riksbankschef (direktionsleda- mot)	»	28 000	
till två fullmäktige, som tillika äro andre deputerade (direktionsle- damöter), 14 000 kronor vardera	»	28 000	
till av fullmäktige utsedd inspektör för riksbankens sedeltryckeri, där han ej är direktionsledamot . .	»	1 500	
till av fullmäktige utsedd inspektör för riksbankens pappersbruk, där han ej är direktionsledamot . .	»	1 500	
ersättning till fullmäktiges och de- puterades vikarier, förslagsvis . .	»	9 000	kr. 154 500
<i>Avgår:</i> pensionsavdrag för direktionsledamö- terna	»	2 040	kr. 152 460

Anm. Därest fullmäktige utom sig utse vice riksbankschef, utgår till denne ett arvode av 28 000 kronor; fullmäktige dock obetaget att därutöver tillerkänna honom ett tilläggsarvode av högst 7 000 kronor.

2. <i>Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat</i> , förslagsvis	»	2 800 000
3. <i>Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat m. m.</i> , för- slagsvis	»	27 000

4. *Arvoden till vissa styrelseledamöter vid avdelningskon-
toren m. fl.:*

Arvoden à 2 500 kronor till sex styrelseleda- möter vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö och à 1 800 kronor till fyrtiosex sty- relseledamöter vid övriga kontor	kr.	97 800	
Arvoden till suppleanter för sistnämnda fyrtio- sex styrelseledamöter under dem tillkomman- de semester	»	6 900	
Arvoden till ombudsmännen vid kontoren i Göteborg	kr.	3 200	
Malmö	»	2 000	
Luleå	»	800	» 6 000
5. <i>Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal</i> , förslagsvis	»	215 000	
6. <i>Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän</i> , förslagsvis	»	118 000	

kr. 3 423 160

II. Pensioner m. m.

1. Pensioner till förutvarande tjänstemän, förslagsvis	kr.	160 000	
2. Avsättning till riksbankens pensionsfond »		83 000	
3. Understöd till änke- och pupillkassan vid riksbankens avdelningskontor och pappersbruk		18 000	» 261 000
III. Dyr tidstillägg, förslagsvis			» 381 000
			Summa kronor 4 065 160

B) besluta, att den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Tjänsteförteckning

angivande antalet ordinarie befattningar vid vederbörande verk ävensom för vissa av dessa befattningar de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 9 § av avlöningsreglementet intagna löneplan.

Verk och befattningar

Lönegrad
enligt
löneplanen

R i k s b a n k e n .

Ordinarie tjänstemän.

- 4 bankråd, arvoden enligt 5 § i reglementet, nämligen
 1 föreståndare för fullmäktiges sekretariat,
 1 föreståndare för statistiska avdelningen,
 1 föreståndare för kreditavdelningen,
 1 föreståndare för valutaavdelningen,
 1 verkställande styrelseledamot vid avdelningskontoret i Göteborg — — — — avgått ur tjänst.

Tjänstemän å övergångsstat.

- 1 bankosekreterare och ombudsman 30
 3 kameralbiträden 7

Stockholm den 12 juni 1936.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Lindgren, Ernfors*, Johansson i Frigeråker, Bjurström, Ström i Lidköping, Ehrnberg och Nilsson i Mölndal.

från andra kammaren: herrar Leffler, Lovén, Laurén, Paulsen, Johansson i Sollefteå, Andersson i Falkenberg, Mattsson* och Hilding.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.